

Antropologia nowych mediów

WYKŁAD 8

dr Krzysztof Gajewski
Instytut Badań Literackich
Polskiej Akademii Nauk

1 Netokracja

<i>ustrój społeczny</i>	feudalizm	kapitalizm	informatyzacja
<i>warstwa rządząca</i>	arystokracja	burżuazja	netokracja
<i>forma rządów</i>	monarchia absolutna	demokracja parlamentarna	plurarchia (zob. niżej)
<i>warunki prawne</i>	władza od Boga, dziedzina własność ziemi	nienaruszalność własności prywatnej, handel	patenty i prawa autorskie
<i>centralne memy</i>	monarchia, Kościół	gospodarka, nacjonalizm, etatyzm (silne państwo)	powszechna mediatyzacja, pluralizacja mediów, patenty i prawa autorskie, śmierć etatyizmu
<i>wież społeczna</i>	klan	indywidualizm	elektroniczny trybalizm
<i>awans społeczny</i>	nazwisko, klan	bogactwo, indywidualizm	know-how, nawiązywanie kontaktów, zdolność współpracy (merytokracja, uszczuplanie zasobów podklasy)
<i>cel życia</i>	awans w hierarchii feudalnej	zgromadzone bogactwo	życie pełne doznań, <i>fun</i>

1.1 Kryzys demokracji

1. wynika z mediatyzacji polityki
2. konieczność symplifikacji, polityka = plotki
3. samospełniający się mit pogardy dla polityków
4. niska frekwencja wyborcza
5. rzeczywistą władzę sprawuje sieć grup interesu
6. plurarchia (ang. *plural + monarchy*) — decyzje polityczne podejmowane są w ramach zamkniętych sieci

1.2 Kariera pojęcia informacji

1. łac. *informatio* — reprezentacja, wyjaśnienie, interpretacja (jakość)
2. Teoria informacji: informacja = wszystko, co może zostać zamienione na postać cyfrową (ilość)
3. Zalew informacją to strategia sprawowania kontroli nad społeczeństwem przez grupy interesu
4. Gustav Le Bon — prekursor PR
5. Potrzebujemy coraz silniejszego strumienia bodźców — dzieci i młodzież instynktownie unikają filmów czarno-białych (=powolnych)

1.3 Kapitalizm vs. atencjonalizm

1. Addytywność kapitalizmu — niechęć wobec działań spoza sektora gospodarczego, pracy domowej, wolontariatu etc. i dążenie do ich włączenia do gospodarki pieniężnej
2. Netokratyczne hierarchie władzy są oparte na **atencjonalizmie** (od *attention*) — kapitałem nie są pieniądze, ale uwaga.

1.4 Kapitalizm a netokracja

<i>ustrój społeczny</i>	kapitalizm	informacjonizm
<i>role społeczne</i>	polityk, przedsiębiorca, naukowiec	kurator, neksjalista, eternalista
<i>filozofia</i>	totalizm (Platon, metafizyka obecności)	mobilizm (Heraklit, Machiavelli, Nietzsche)
<i>typ konsumpcji</i>	eksploatywna (zysk finansowy)	imploatywna (zysk społeczny i psychologiczny)
<i>dół hierarchii</i>	proletariat (siła robocza)	konsumtariat (siła konsumująca)
<i>forma urbanistyczna</i>	centrum (stolica)	metropolia (port, granica)
<i>polityka</i>	ideologia	pramatyczna sztuka kompromisu (Szwajcaria, Holandia)
<i>rola telewizji</i>	konstytuuje więzi społeczne	rozrywka, opium dla ludu
<i>reklama telewizyjna</i>	oddzielona od informacji	nieodróżnialna od informacji

Alexander Bard, Jan Söderqvist, Netokracja, przeł. P. Cypriański, Warszawa 2006.

2 Społeczeństwo sieci

2.1 Nowa gospodarka

- informacjonizm — produktywność zależy od zdolności do przetwarzania informacji
- globalizacja — zasięg ponadgraniczny
- usieciowienie — funkcjonuje w globalnej sieci interakcji

2.2 Przedsiębiorstwo sieciowe

Podstawowe atrybuty przedsiębiorstwa sieciowego:

- sprawność łączenia między poszczególnymi elementami
- spójność celów poszczególnych elementów

2.2.1 "Toyotyzm" (postfordyzm)

1. ścisła współpraca z siecią dostawców (uniknięcie magazynowania)
2. spłaszczenie hierarchii: od wertykalnej biurokracji do horyzontalnej korporacji
3. informacja zwrotna od klienta (*feedback*) i od podwładnych (badania 360 stopni)

2.2.2 Czasownicy (*flex timers*)

1. nienormowany czas pracy
2. orientacja na zadania, nie na etat
3. praca zdalna
4. umowa społeczna o wzajemnej lojalności obu stron

2.3 Przestrzeń przepływów (*space of flows*)

- Materialna organizacja praktyk społecznych, działających przez przepływy. Trzy warstwy:
 1. obieg wymian elektronicznych — sieć komunikacyjna i jej infrastruktura techniczna
 2. węzły i koncentratory — kluczowe miejsca sieci (np. najbardziej zaawansowane centra leczenia raka, prowadzące badania naukowe)
 3. przestrzenna organizacja kosmopolitycznych elit zarządzających
- Przestrzeń przepływów a przestrzeń miejsc

Manuel Castells, Społeczeństwo sieci, przeł. K. Pawluś, M. Marody, J. Stawiński, S. Szymański, Warszawa 2007.

Literatura

- [1] Alexander Bard, Jan Söderqvist, Netokracja, przeł. P. Cypriański, Warszawa 2006.
- [2] Manuel Castells, Społeczeństwo sieci, przeł. K. Pawluś, M. Marody, J. Stawiński, S. Szymański, Warszawa 2007.